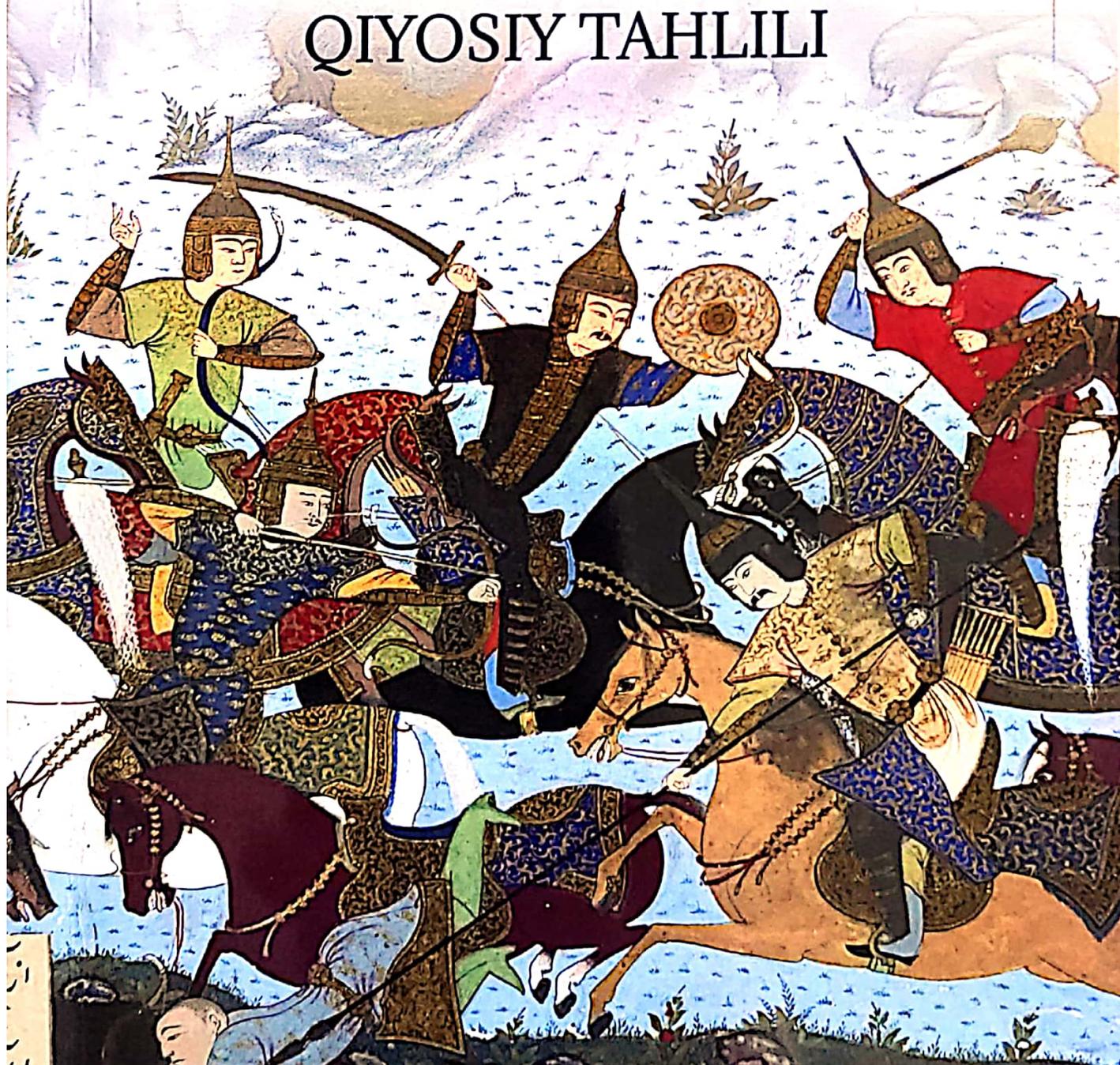

ILYOS ISMOILOV

NAVOIY VA NIZOMIY
ISKANDARNOMALARINING
QIYOSIY TAHLILI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT
DAVLAT O'ZBEK TILI VA ADABIYO'I UNIVERSITETI

ILYOS ISMOILOV

NAVOIY VA NIZOMIY
ISKANDARNOMALARINING
QIYOSIY TAHLILI

Monografiya

Toshkent
"Anorbooks"
2024

UO'K 821.512.133.09-1

KBK 83.3(50')

I 81

Ismoilov, Ilyos.

Navoiy va Nizomiy Iskandarnomalarining qiyosiy tahlili [Matn]/
— Toshkent: Anorbooks, 2024. — 232 b.

Monografiyada Sharq mumtoz adabiyotida keng tarqalgan Iskandar obrazining Alisher Navoiy va Nizomiy Ganjaviy ijodidagi badiiy tasvir va talqinlariga xos xususiyatlar tadqiq etilgan. Navoiyning "Saddi Iskandariy" va Nizomiyning "Iskandarnoma" dostonlari qiyosiy aspektda o'rganilib, xamsanavislikda Iskandar haqida doston yozish an'anasining taraqqiyoti to'g'risida ishonchli manbalar asosida fikrlar bildirilgan.

Kitob soha mutaxassislari, filologiya fakultetlarining talabalari, o'qituvchilar, shuningdek, Alisher Navoiy va Nizomiy Ganjaviy ijodiga qiziquvchi keng kitobxonlar uchun mo'ljallangan.

Mas'ul muharrir:

Shuhrat Sirojiddinov,
akademik

Taqrizchilar:

Boqijon To'xliyev,
filologiya fanlari doktori, professor

Karomat Mullaxo'jayeva,
filologiya fanlari nomzodi, dotsent

*Monografiya Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat
o'zbek tili va adabiyoti universiteti Ilmiy-texnikaviy kengashining
2024-yil 16-oktabrdagi 5-sonli majlis bayonnomasi bilan nasbrga
tavsiya etilgan.*

ISBN: 978-9943-8790-0-3

© Ilyos Ismoilov, 2024

© "Anorbooks", 2024

MUNDARIJA

SO‘ZBOSHI.....	3
KIRISH. Alisher Navoiyning Nizomiy “Xamsa” siga munosabati.....	11

I BOB. “SADDI ISKANDARIY” DOSTONI MANBALARI

1.1. Tarixiy-adabiy manbalarning qiyosiy tadqiqi.....	33
1.2. “Saddi Iskandariy” va “Iskandarnoma” dostonlari debochalarining asar mazmuni bilan uyg‘unligi.....	66

II BOB. KOMPOZITSIYA VA SUJETDAGI AN‘ANAVIYLIK HAMDA ULARGA IJODIY YONDASHUV PRINSIPLARI

2.1. “Saddi Iskandariy” kompozitsiyasining o‘ziga xosligi.....	95
2.2. Navoiy va Nizomiy: an‘anaviy sujet va ijodiy individuallik.....	126

III BOB. “SADDI ISKANDARIY” VA “ISKANDARNOMA” DOSTONLARIDAGI YETAKCHI OBRAZLARINING QIYOSIY TAHLILI

3.1. Iskandar va yunon donishmandlari.....	155
3.2. Iskandar va Oynayi Iskandariy obrazi.....	179

XULOSA.....	198
FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI.....	202
ILOVA.....	225